

Інтегрований урок(українська та світова літератури),10 клас.

Тема: Моральна проблематика комедії Ж.Б.Мольєра «Міщанин-шляхтич» та трагікомедії І.К.Карпенка-Карого «Мартин Боруля».

Ідея: допомогти з'ясувати сутність образів пана Журдена та Мартина Борулі;поглиблювати навички аналізу драматичного твору образів-персонажів,допомогти учням зрозуміти моральну проблематику представлених творів;розвивати творчі здібності учнів,логічне мислення,зв'язне мовлення,моральні якості особистості;сприяти вихованню негативного ставлення до людських вад.

Обладнання: тексти творів,які розглядатимуться на уроці.

Тип уроку: комбінований.

Вид уроку: інтегрований.

Основна технологія: інтерактивна.

Методи й прийоми: бесіда,компаративний аналіз,Кола Вена,сенкан, «Мікрофон».

Хід уроку

Славу потрібно спочатку придбати.

Честь потребує того,щоб її не втратити.

А.Шопенгауер.

Є люди,що розмінюють честь на

Почесті.

А.Карр.

I Організаційний момент.

II Актуалізація опорних знань.

Літературна вікторина «Упізнай героя за його реплікою»

а) «Можна буде взяти ще й морську сурму. Морська сурма дуже мені подобається, вона така милозвучна».

(Пан Журден.)

б) «А ти не пішов би ти краще до школи , щоб там тебе добре відшмагали на старості літ?»

(Пані Журден.)

в) «А той довготелесий фехтувальник? Цілий будинок здригається, коли він гупає ногами... І не зчуєшся, як він усю підлогу нам у залі повивертає».

(Ніколь.)

г) «О!.. Виходить, я-не бидло і мій син-не теля!»

(Мартин Боруля.)

ґ) «Не велиш ні мені, ні дочці робить, сам не робиш, понаймав наймитів, наймичок, хазяйство псується». (Палажка, дружина Мартина Борулі.)

д) «Поки був чоловіком, і не вередував, а паном зробили- чорт тепер на нього й потрапе.» (Омелько.)

е) «Та я ж так занудюсь без роботи, захворію».(Марися.)

III Оголошення теми та мети уроку.

IV Сприйняття й засвоєння учнями навчального матеріалу.

1.Клас поділено на дві команди:

I команда- аналізує й відповідає на питання за комедією Ж.Б.Мольєра «Міщанин- шляхтич».

II команда-аналізує й відповідає на питання за трагікомедією І.Карпенка-Карого «Мартин Боруля».

Учні протягом уроку будуть використовувати прийом компаративного аналізу творів. Висновок – кола Вена, які дві групи спробують намалювати разом.

2. Завдання для кожної з команд:

а) знайомство з героями творів.

I-ком. – Хто пан Журден за своїм соціальним станом?

- Яке його найбільше бажання?

II-ком. - Хто Мартин Боруля за своїм соціальним станом?

-Яке його найбільше бажання?

б) історія створення твору.

I-ком.-За переказами, турецький посол нібито заявив, що на коні його повелителя більше коштовного каміння, ніж на самому королі Франції. Ображений Людовік XIV замовив у Мольєра п'єсу, яка б висміювала турецькі церемоніали і традиції.

II-ком. Батько І.Карпенка- Карого намагався здобути дворянство, але йому відмовили через нестачу деяких важливих документів.

в) жанр.

I-ком. «Міщанин-шляхтич»- комедія.

II-ком. «Мартин Боруля»-трагі комедія.

г) доба, в яку були написані твори.

I-ком. Доба класицизму у Франції.

II-ком. Доба реалізму в Україні.

ґ) духовний розвиток.

I-ком. Мольєрівське світобачення відображає етичну деградацію французького міщанина.

II-ком. Карпенко- Карий реалізує моральну еволюцію Мартина: наприкінці п'єси він постає духовно оновленою особистістю.

д) визначення засобів комічного у творах.

3. Розповідь про шахрайство вчителів, які навчали Журдена, та повіреного у справах Мартина Борулі- Трандалева.

4. Інсценізація уривків.

I-ком. Журден і кравець.

II-ком. Мартин Боруля й Омелько.

5. Творчий переказ.

Розкажіть про все, що відбувається в домі

Журдена

М.Борулі

від імені

- пана Журдена;

-Мартина Борулі;

-пані Журден;

-Палажки Борулі;

-покоївки Ніколь.

-слуги Омелька.

6. Кумедність героїв у різних ситуаціях.

-Яке враження справляють головні герої на оточуючих?

-Як ви думаєте, чи розуміють пан Журден та Мартин Боруля, що вони мають досить кумедний вигляд?

-Які слабкості виявляють пан Журден і М.Боруля?

7. Прагнення головних героїв будь-що-будь влитися в середовище дворян.

(Що пан Журден, що М.Боруля засліплені своїм бажанням потрапити у вище суспільне коло. Соромляться свого походження і будь-що прагнуть одержати дворянський титул).

8.Проблемне запитання.

-Як ставляться автори до образів своїх героїв?

(Висміюють плазування Журдена та М.Борулі перед нікчемними аристократами,їх домагання будь-якими способами дорівнятися до них).

9.Робота з епіграфом.

Прокоментуйте епіграфи. До кого з героїв п'єс їх можна віднести. Відповіді аргументуйте.

10. Проблемне запитання.

- Як ви гадаєте, пан Журден та М. Боруля - позитивні чи негативні герої?

(їх не можна назвати ні позитивними, ні негативними персонажами. Вони утілюють одну рису - марнолюбство. Вони дуже часто поводяться смішно, кумедно, грубо. Це неосвічені люди. Але в цілому герої викликають тільки сміх, а не презирство).

11. Творче завдання.

Опишіть ситуацію з нинішнього часу, яка б нагадувала історію М. Борулі та пана Журдена.

V Закріплення вивченого матеріалу.

Коментар учителя.

Враховуючи все вище сказане, підіб'ємо підсумок: люди повинні мати почуття гідності, не поступатися честю, творити добрі діла. Тільки наполегливою працею людина може досягти високого статусу в суспільстві.

Складаємо кола Вена. (див. Додаток).

VI Підбиття підсумків уроку.

Інтерактивна гра «Мікрофон»

- Продовжіть речення.

«Найцікавішим мені здалося те, що...»

«Я думаю, що справа не в тому, до якого соціального стану належиш, а в тому...»

VII Домашнє завдання : написати твір-мініатюру «Які уроки виніс (винесла) я з комедії Ж.Б. Мольєра «Міщанин-шляхтич» та трагікомедії І. Карпенка-Карого «Мартин Боруля».

